

ความรับผิดทางละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาล

Tort liability of nurse

จินตนา สุวิทวัส ปส.ด.*

Chintana Suwittawat Ph.D.*

บทความวิชาการ

วารสารพยาบาลศาสตร์และสุขภาพ

Journal of Nursing Science & Health

ปีที่ 40 ฉบับที่ 2 (เมษายน-มิถุนายน) 2560

Volume 40 No.2 (April-June) 2017

บทคัดย่อ

วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วย พยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ บางครั้งอาจมีการกระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่ ซึ่งพบว่ามีสาเหตุสำคัญ 2 ประการคือการปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้มาตรฐานของพยาบาล และความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ซึ่งพยาบาลจะได้รับความคุ้มครองจากพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 คือหน่วยงานของรัฐจะเป็นผู้ใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย สิทธิที่จะไล่เบี้ยเอาค่าเสียหายจากพยาบาลต้องมีข้อเท็จจริงปรากฏว่า พยาบาลได้กระทำไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น โดยไม่นำหลักลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและหักส่วนความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ ดังนั้นเมื่อพยาบาลถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทุกระดับชั้นรับทราบ เมื่อหน่วยงานของรัฐไล่เบี้ย หากพยาบาลไม่เห็นด้วยกับคำสั่งควรอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด ระหว่างอุทธรณ์พยาบาลยังคงต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐตามคำสั่งนั้นจนกว่าคำสั่งถูกเพิกถอนจึงมีสิทธิขอคืนเงินพร้อมดอกเบี้ย

คำสำคัญ : พยาบาล ความรับผิดทางละเมิด

Abstract

Nursing and midwifery professions is related to patient care. Nursing who in the government sector. Sometimes there is a violated action by the State duties. There are two main causes: the State duties are not standardized and the fault or defect of the State Agency or operating system. The nurse will be protected from Tort Liability Act B.E.2539, the State Agency must reimburse a compensation for the victim. The State authority can take the recourse from the nurse when it revealed that the nurse performed the violation by purposely or severely negligence only. For this result, the principle debtor condition cannot be used to apply and excluded the fault or defect of the State Agency. So, when the nurse allegedly violated must notify supervisors at all levels to acknowledge. When the State Agency take the recourse, the nurse should appeal to dispute such a order. If the nurse does not agree with the order, the appeal should be contested within the time required by law. During the appeal, the nurse must still have to pay compensation to The State Agency under that order until the order is revoked, so it is eligible for a refund of interest.

keywords : nurse tort liability

บทนำ

วิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์เป็นวิชาชีพที่เกี่ยวข้องกับการดูแลผู้ป่วย โดยผู้ประกอบวิชาชีพคือพยาบาล มีขอบเขตหน้าที่ตามที่กฎหมายกำหนดคือ หน้าที่ในการรักษาพยาบาลรวมทั้งการช่วยเหลือแพทย์กระทำการรักษาโรค การปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลมีโอกาสที่จะเกิดข้อผิดพลาดในการปฏิบัติหน้าที่ส่งผลให้ผู้ป่วยได้รับความเสียหาย ซึ่งทางกฎหมายเรียกว่า กระทำละเมิดต่อผู้เสียหาย หากผู้เสียหายฟ้องร้องผู้กระทำละเมิดจะต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทน ซึ่งแต่เดิมเจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติหน้าที่แล้วมีการละเมิดเกิดขึ้นต้องใช้ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์มาใช้บังคับซึ่งไม่เป็นธรรมกับเจ้าหน้าที่ จึงมีการตรา พ.ร.บ. ความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 ขึ้นมา¹ ส่งผลให้เมื่อเกิดการละเมิดของพยาบาลที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ หน่วยงานของรัฐต้องเข้ามามีส่วนร่วมชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย เมื่อผู้เสียหายร้องขอหรือนาคดีฟ้องต่อศาลและพิสูจน์ได้ว่าพยาบาลกระทำการละเมิดในขณะที่ปฏิบัติหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ และผู้ป่วยซึ่งเป็นผู้เสียหายได้รับความเสียหายต่อร่างกายและชีวิตจริง พยาบาลในฐานะเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงควรทราบถึงสาเหตุสำคัญที่ทำให้พยาบาลกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ พระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 กับการคุ้มครองพยาบาลในการปฏิบัติหน้าที่ แนวทางปฏิบัติเมื่อพยาบาลถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ และแนวทางปฏิบัติเมื่อพยาบาลถูกไล่เบียดจากหน่วยงานของรัฐ

สาเหตุสำคัญที่ทำให้พยาบาลกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่

สาเหตุสำคัญที่ทำให้พยาบาลกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่มีดังนี้

1. พยาบาลผู้นั้นปฏิบัติหน้าที่ไม่ได้มาตรฐาน พยาบาลซึ่งเป็นผู้ประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ

ผดุงครรภ์ต้องรักษามาตรฐานของการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการผดุงครรภ์ในระดับที่ดีที่สุดในการปฏิบัติต่อผู้ป่วย เพื่อให้ผู้ป่วยหรือผู้รับบริการมีภาวะสุขภาพที่ดีที่สุดตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ปัญหาสุขภาพและปัญหาที่เกี่ยวข้องได้รับการแก้ไข ทั้งนี้สถานพยาบาลได้กำหนดมาตรฐานการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 5 มาตรฐาน ดังนี้² มาตรฐานที่ 1 การใช้กระบวนการพยาบาลในการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ มาตรฐานที่ 2 การรักษาสิทธิผู้ป่วย จริยธรรม และจรรยาบรรณวิชาชีพ มาตรฐานที่ 3 การพัฒนาคุณภาพการปฏิบัติการพยาบาลและการผดุงครรภ์ มาตรฐานที่ 4 การจัดการ การดูแลต่อเนื่อง และมาตรฐานที่ 5 การบันทึกและรายงาน จะเห็นได้ว่ามาตรฐานทั้งห้านี้เป็นแนวทางในการปฏิบัติการพยาบาลที่ครอบคลุม ถ้าพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลตามมาตรฐานการพยาบาลและการผดุงครรภ์ 5 มาตรฐานดังกล่าวข้างต้นผู้ป่วยจะได้รับความปลอดภัยจากการปฏิบัติการพยาบาล แต่ถ้าหากพยาบาลปฏิบัติการพยาบาลโดยไม่ได้มาตรฐาน อาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและร่างกายของผู้ป่วยได้ อันเป็นการกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่

2. ความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมส่งผลต่อการปฏิบัติการพยาบาลของพยาบาล เช่น เครื่องมือ วัสดุ อุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลชำรุด บกพร่อง ไม่เพียงพอ ไม่เหมาะสมในการปฏิบัติการพยาบาล ส่งผลให้เกิดความเสียหายต่อร่างกายและชีวิตของผู้ป่วย ซึ่งถือว่าเป็นการกระทำการละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ พยาบาลจึงต้องใส่ใจในการตรวจสอบความพร้อมของเครื่องมือ เครื่องใช้ต่าง ๆ ตลอดจนระบบการดำเนินงานร่วมกับบุคลากรอื่นของหน่วยงาน เพื่อป้องกันความผิดพลาดอันก่อให้เกิดความเสียหายต่อผู้ป่วย

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 กับการคุ้มครองพยาบาลในการปฏิบัติหน้าที่

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มีความมุ่งหมายเพื่อคุ้มครองเจ้าหน้าที่ เนื่องจากการที่เจ้าหน้าที่ดำเนินกิจการต่างๆ ของหน่วยงานของรัฐนั้น หาได้เป็นไปเพื่อประโยชน์อันเป็นการเฉพาะตัวไม่ การปล่อยให้ความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ในกรณีที่ปฏิบัติงานในหน้าที่และเกิดความเสียหายแก่เอกชนเป็นไปตามหลักกฎหมายเอกชน คือประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์จึงเป็นการไม่เหมาะสม รวมทั้งบางกรณีเกิดขึ้นโดยความไม่ตั้งใจ หรือความผิดพลาดเพียงเล็กน้อยในการปฏิบัติหน้าที่ จึงไม่เป็นธรรมแก่เจ้าหน้าที่³

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มีเจตนารมณ์ในการคุ้มครองเจ้าหน้าที่ในการปฏิบัติหน้าที่ ดังนี้

1. เจ้าหน้าที่ไม่ต้องถูกฟ้องคดีหากกระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ให้ผู้ที่ถูกกระทำละเมิดฟ้องหน่วยงานของรัฐต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่นั้น

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 5 วรรคหนึ่งบัญญัติไว้ว่า หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบผู้เสียหายในผลแห่งละเมิดที่เจ้าหน้าที่ของตนได้กระทำในการปฏิบัติหน้าที่ ในกรณีนี้ผู้เสียหายอาจฟ้องหน่วยงานของรัฐดังกล่าวได้โดยตรง แต่จะฟ้องเจ้าหน้าที่ไม่ได้ ดังนั้นการดูแลผู้ป่วยซึ่งถือว่าการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลเมื่อเกิดความเสียหายเกิดขึ้นกับผู้รับบริการ ผู้รับบริการที่เสียหายจะฟ้องร้องให้พยาบาลชดใช้ค่าเสียหายไม่ได้ ผู้รับบริการที่เสียหายจะต้องไปฟ้องหน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นต้นสังกัดของพยาบาลนั้น

2. หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นต้นสังกัดของเจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิด ซึ่งได้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหายไปแล้ว สามารถไล่เบี้ยเอาจากเจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดได้

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคหนึ่งบัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้เสียหายเพื่อการละเมิดของเจ้าหน้าที่ ให้หน่วยงานของรัฐมีสิทธิเรียกให้เจ้าหน้าที่ผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนดังกล่าวแก่หน่วยงานของรัฐได้ ถ้าเจ้าหน้าที่ได้กระทำการนั้นไปด้วยความจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง³ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐมีสิทธิไล่เบี้ยให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดได้เฉพาะกรณีที่พยาบาลผู้นั้นกระทำละเมิดโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น หากพยาบาลผู้นั้นกระทำละเมิดโดยไม่ตั้งใจ หรือกระทำการโดยประมาทเลินเล่อธรรมดา หน่วยงานของรัฐไม่มีสิทธิไล่เบี้ยให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดนั้นชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ

3. หน่วยงานของรัฐจะไล่เบี้ยให้เจ้าหน้าที่ที่กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้น ต้องพิจารณาถึงความร้ายแรงของการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี และความผิดหรือข้อบกพร่องของหน่วยงานหรือระบบงานโดยส่วนรวม

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคสองบัญญัติไว้ว่า สิทธิเรียกให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนตามวรรคหนึ่งจะมีได้เพียงใดให้คำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณีเป็นเกณฑ์ โดยมิต้องให้ใช้เต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้³ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาว่าจะไล่เบี้ยให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐจำนวนเท่าไหรันนั้น หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาถึงฐานะทางเศรษฐกิจ และความสามารถในการชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐด้วย เพื่อให้เกิดความมั่นใจแก่พยาบาลในการปฏิบัติหน้าที่และเกิด

ความเป็นธรรมแก่พยาบาล

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคสามบัญญัติไว้ว่า ถ้าการละเมิดเกิดจากความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วย⁴ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าว จะเห็นได้ว่า หน่วยงานของรัฐจะต้องพิจารณาว่าจะไล่เบี้ยให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐจำนวนเท่าไหร่นั้น หน่วยงานของรัฐต้องพิจารณาถึงความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวม และจะต้องหักส่วนที่เป็นความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐ หรือระบบการดำเนินงานส่วนรวมออกก่อนที่จะมีคำสั่งให้พยาบาลผู้กระทำการละเมิดชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ

4. กรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน เจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น ห้ามนำหลักลูกหนี้ร่วมมาใช้ พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคสี่บัญญัติไว้ว่า ในกรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน มิให้นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น⁵ จากบทบัญญัติของกฎหมายดังกล่าวจะเห็นได้ว่า ผู้ป่วยที่ได้รับการเสียหายจากการปฏิบัติหน้าที่ของพยาบาลหลายคน หน่วยงานของรัฐต้องมีคำสั่งให้พยาบาลแต่ละคนรับผิดชอบชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น โดยตัดระบบความรับผิดชอบอย่างลูกหนี้ร่วมออกไป

แนวทางปฏิบัติเมื่อพยาบาลถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่

เมื่อพยาบาลถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่มีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. แจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงาน

พยาบาลผู้ถูกกล่าวหาว่ากระทำละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ จะต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาทราบตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงาน คือจะต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชาระดับต้น เช่น หัวหน้าหอผู้ป่วย หัวหน้าห้องตรวจ ผู้บังคับบัญชาระดับสูงขึ้นไป จนถึงหัวหน้าหน่วยงาน เช่น ผู้ตรวจการพยาบาล หัวหน้าฝ่ายการพยาบาล และผู้อำนวยการโรงพยาบาล เป็นต้น

2. กรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

พระราชบัญญัติความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 11 ได้ให้สิทธิแก่ผู้เสียหายที่จะเลือกใช้วิธียื่นคำขอต่อหน่วยงานของรัฐ ให้พิจารณาชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนแทนการใช้วิธีฟ้องคดีต่อศาลได้อันเป็นการให้ความสะดวกต่อประชาชน⁶ ดังนั้นกรณีที่ผู้เสียหายยื่นคำขอให้หน่วยงานของรัฐชดใช้ค่าสินไหมทดแทน ให้หน่วยงานรัฐรับคำขอและพิจารณาคำขอนั้นโดยเร็ว โดยให้หน่วยงานของรัฐที่รับคำขอตั้งกรรมการขึ้นมาคณะหนึ่ง เรียกว่าคณะกรรมการสอบข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิดของเจ้าหน้าที่พิจารณาว่าจะต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ผู้ยื่นคำขอหรือไม่ หากพิจารณาแล้วเห็นว่าต้องชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหาย ให้รายงานกระทรวงการคลังให้รับทราบ และสั่งการให้หน่วยงานปฏิบัติที่กระทรวงการคลังกำหนด แต่ถ้าหน่วยงานของรัฐพิจารณาแล้วเห็นว่าตนไม่ต้องรับผิดชอบ ก็ให้ยกคำขอและแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบ

กระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์การชดใช้ค่าสินไหมทดแทนกรณีเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดต่อบุคคลภายนอกดังนี้⁶

1. ค่าสินไหมทดแทนเพื่อความเสียหายต่อร่างกายหรือชีวิต ได้แก่

1.1 ค่ารักษาพยาบาลเท่าที่จ่ายจริงไม่เกิน 20,000 บาท

1.2 ค่าขาดประโยชน์สำหรับผู้ไม่มีรายได้อื่นๆ ไม่เกิน 60 วัน โดยคำนวณจากอัตราค่าจ้างขั้นต่ำรายวัน ตามกฎหมายว่าด้วยคุ้มครองแรงงาน สำหรับผู้มีรายได้อื่นๆ ไม่เกินเดือนละ 9,000 บาท แต่ไม่เกิน 2 เดือน

1.3 ค่าชดเชยการสูญเสียอวัยวะหรือสมรรถภาพในการทำงาน ไม่เกิน 50,000 บาท

1.4 ค่าใช้จ่ายในการจัดการศพ ไม่เกิน 20,000 บาท

1.5 ค่าขาดไร้อุปการะ ไม่เกิน 30,000 บาท หากทายาทมากกว่า 3 คน ให้จ่ายเพิ่มอีกไม่เกิน 20,000 บาท

3. กรณีผู้เสียหายฟ้องคดีต่อศาลให้หน่วยงานแต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนข้อเท็จจริงความรับผิดชอบทางละเมิด และให้ประสานงานกับสำนักอัยการสูงสุดเพื่อต่อสู้คดี พร้อมทั้งรายงานให้กระทรวงการคลังทราบ และปฏิบัติตามคำแนะนำของกระทรวงการคลัง⁷

แนวทางปฏิบัติเมื่อพยาบาลถูกไล่เบียดจากหน่วยงานของรัฐ

หากเจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่ หน่วยงานของรัฐต้องรับผิดชอบชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสียหาย แต่หน่วยงานของรัฐก็ไม่มีสิทธิไล่เบียดเอาจากผู้ก่อความเสียหายนั้น⁸ ซึ่งสิทธิการไล่เบียดเอาจากเจ้าหน้าที่ของรัฐนั้น จะทำได้ในกรณีที่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้กระทำไปโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น⁹ ซึ่งหลักเกณฑ์การไล่เบียดนั้น หน่วยงานของรัฐจะต้องคำนึงถึงระดับความร้ายแรงแห่งการกระทำและความเป็นธรรมในแต่ละกรณี โดยมีต้องให้เจ้าหน้าที่ของรัฐผู้กระทำละเมิดชดเชยค่าสินไหมทดแทนเต็มจำนวนของความเสียหายก็ได้ ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคสอง หน่วยงานของรัฐจะต้องคำนึงถึงความผิดหรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการดำเนิน

งานส่วนรวม ให้หักส่วนแห่งความรับผิดชอบดังกล่าวออกด้วยตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคสาม นอกจากนี้หน่วยงานของรัฐจะต้องคำนึงถึง กรณีที่การละเมิดเกิดจากเจ้าหน้าที่หลายคน หน่วยงานของรัฐจะต้องไม่นำหลักเรื่องลูกหนี้ร่วมมาใช้บังคับและเจ้าหน้าที่แต่ละคนต้องรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะส่วนของตนเท่านั้น ตามพระราชบัญญัติความรับผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 วรรคสี่⁵ ดังนั้นหน่วยงานของรัฐจะมีสิทธิไล่เบียดให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่นั้น ข้อเท็จจริงต้องปรากฏว่าพยาบาลผู้กระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่นั้นต้องกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรงเท่านั้น แต่ถ้าข้อเท็จจริงปรากฏว่าพยาบาลผู้กระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่โดยไม่ได้จงใจหรือประมาทเลินเล่อเพียงเล็กน้อย หน่วยงานของรัฐไม่มีสิทธิไล่เบียดให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดในขณะปฏิบัติหน้าที่นั้นชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้หน่วยงานของรัฐ

วิธีการไล่เบียดของหน่วยงานของรัฐให้พยาบาลชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้น จะออกเป็นคำสั่ง ซึ่งถือว่าเป็นคำสั่งทางปกครอง ซึ่งเป็นการใช้อำนาจตามกฎหมายของเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานของรัฐที่มีผลเป็นการสร้างนิติสัมพันธ์ขึ้นระหว่างบุคคลในอันที่จะก่อ เปลี่ยนแปลง โอน สงวน รับ หรือ มีผลกระทบต่องานของสิทธิหรือหน้าที่ของบุคคลไม่ว่าจะเป็นการถาวร หรือชั่วคราว⁵ ดังนั้นเมื่อพยาบาลผู้ถูกไล่เบียดได้รับคำสั่งให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐนั้น และพยาบาลผู้ถูกไล่เบียดไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนั้นและเห็นว่าเป็นคำสั่งที่ไม่ชอบด้วยกฎหมาย พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดจากหน่วยงานของรัฐมีแนวทางปฏิบัติดังนี้

1. พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดได้รับคำสั่งให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนจะต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งนั้นก่อนการอุทธรณ์คำสั่งการปกครองเรียกให้ชดเชยค่าสินไหมทดแทนตามมาตรา 12 แห่งพระราชบัญญัติความรับผิด

ผิดทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 เป็นสิทธิสำคัญ ของพยาบาลผู้ถูกไล่เบียดที่จะขอให้ฝ่ายปกครองผู้ออก คำสั่ง ทบทวน และเปลี่ยนแปลงแก้ไขหรือเพิกถอน คำสั่งการปกครองที่กระทบสิทธิของตน และการอุทธรณ์ คำสั่งการปกครองเรียกให้ชัดใช้คำสินไหมทดแทนเป็น เงื่อนไขที่สำคัญที่พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดจะมีสิทธิฟ้องคดี ต่อศาลปกครอง หากพยาบาลผู้ถูกไล่เบียดที่ได้รับคำสั่ง การปกครองเรียกให้ชัดใช้คำสินไหมทดแทน มิได้ อุทธรณ์คำสั่งดังกล่าวภายในระยะเวลาที่กฎหมาย กำหนด จะไม่มีสิทธิที่จะฟ้องคดีต่อศาลปกครอง¹⁰

วิธีการอุทธรณ์ ให้พยาบาลผู้ถูกไล่เบียด ปฏิบัติตามพระราชบัญญัติวิธีปฏิบัติราชการทาง ปกครอง มาตรา 44 คือจะต้องอุทธรณ์ต่อผู้ออกคำสั่ง ภายใน 15 วัน นับแต่วันที่ได้รับทราบคำสั่ง โดยไปยื่น คำอุทธรณ์ที่หน่วยงานของผู้รับคำอุทธรณ์ วันที่หน่วย งานลงทะเบียนรับหนังสืออุทธรณ์เป็นวันที่อุทธรณ์มี ผล หรือส่งคำอุทธรณ์ไปยังหน่วยงานของผู้รับคำ อุทธรณ์ทางไปรษณีย์ลงทะเบียน โดยหนังสืออุทธรณ์ จะต้องส่งถึงเจ้าหน้าที่ผู้รับอุทธรณ์หรือเจ้าหน้าที่ผู้มี อำนาจพิจารณาอุทธรณ์ภายในระยะเวลาอุทธรณ์จึงจะ เป็นการอุทธรณ์ภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด¹¹

2.การอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งทางปกครอง หรือการฟ้อง คดีต่อศาลปกครอง ไม่ถือเป็นการทุเลาการบังคับตาม คำสั่งทางปกครอง ดังนั้นถึงแม้พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดไม่ เห็นด้วยกับคำสั่ง และได้อุทธรณ์โต้แย้ง หรือฟ้องคดี ต่อศาลปกครองไว้แล้ว พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดยังคงต้อง ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น โดยต้องชัดใช้คำสินไหมทดแทน ให้กับหน่วยงานของรัฐ ซึ่งการชัดใช้คำสินไหมทดแทน ให้แก่หน่วยงานของรัฐ พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดสามารถ ชดใช้จำนวนเงินทั้งหมดครั้งเดียว หรือสามารถชดใช้ โดยการผ่อนชำระได้ เมื่อหน่วยงานของรัฐพิจารณาให้ ผ่อนชำระและกำหนดจำนวนเงินที่ต้องผ่อนชำระเป็น รายเดือน⁶ หากต่อมาคำสั่งให้ชัดใช้คำสินไหมทดแทน นั้นถูกเพิกถอน พยาบาลผู้ถูกไล่เบียดจึงมีสิทธิขอเงินคืน พร้อมดอกเบี้ยจากหน่วยงานของรัฐ หากพยาบาลผู้ถูก

ไล่เบียดยังไม่ปฏิบัติตามคำสั่งนั้น หน่วยงานที่ออกคำสั่ง มีอำนาจใช้มาตรการการบังคับทางปกครอง โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สินของพยาบาลชายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ ให้ครบถ้วนได้ เนื่องจากคำสั่งเรียกให้ชัดใช้คำสินไหม ทดแทนตามพระราชบัญญัติความรับผิดชอบละเมิดของ เจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 มาตรา 8 นั้นถือเป็นคำสั่งทาง ปกครองแล้ว หรือหากหน่วยงานของรัฐเห็นว่าการใช้ มาตรการบังคับทางปกครอง โดยยึดหรืออายัดทรัพย์สิน ของพยาบาลชายทอดตลาดเพื่อชำระหนี้ให้ครบถ้วน นั้น มีข้อขัดข้องบางประการ หน่วยงานของรัฐอาจฟ้อง คดีต่อศาลภายในกำหนดอายุความ 2 ปีได้นับแต่วันที่ หน่วยงานของรัฐรู้ถึงการละเมิดและรู้ตัวเจ้าหน้าที่⁵

สรุป

ในการประกอบวิชาชีพการพยาบาลและการ ผดุงครรภ์นั้น พยาบาลในหน่วยงานของรัฐต้องเกี่ยวข้องกับ ความรับผิดชอบละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ มีสาเหตุ สำคัญที่พึงตระหนัก 2 ประการคือ มาจากการปฏิบัติ หน้าที่ไม่ได้มาตรฐานของพยาบาลเอง และความผิด หรือความบกพร่องของหน่วยงานของรัฐหรือระบบการ ดำเนินงานส่วนรวม ซึ่งพยาบาลในหน่วยงานของรัฐจะ ได้รับความคุ้มครองจากพระราชบัญญัติความรับผิด ทางละเมิดของเจ้าหน้าที่ พ.ศ.2539 โดยหน่วยงานของ รัฐอาจจะรับผิดชอบชัดใช้คำสินไหมทดแทนให้แก่ผู้เสีย หายในขณะที่หน่วยงานของรัฐไม่เสียสิทธิในการไล่เบียด ให้พยาบาลผู้กระทำละเมิดชัดใช้คำสินไหมทดแทนให้ แก่หน่วยงานของรัฐในกรณีที่พยาบาลกระทำละเมิด โดยจงใจหรือประมาทเลินเล่ออย่างร้ายแรง โดย พิจารณาถึงความร้ายแรงของการกระทำและความเป็น ธรรมในแต่ละกรณี ความผิดหรือข้อบกพร่องของ หน่วยงานหรือระบบงานโดยส่วนรวม และไม่น่าหลัก ลูกหนี้ร่วมมาใช้ แต่กำหนดให้ใช้คำสินไหมทดแทน เฉพาะส่วนของตน เมื่อพยาบาลถูกกล่าวหาว่ากระทำ ละเมิดในการปฏิบัติหน้าที่ต้องแจ้งให้ผู้บังคับบัญชารับ ทราบตามลำดับชั้นจนถึงหัวหน้าหน่วยงาน และเมื่อ

พยาบาลผู้ถูกละเมิดได้รับคำสั่งให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่หน่วยงานของรัฐ หากไม่เห็นด้วยกับคำสั่งนั้น จะต้องอุทธรณ์โต้แย้งคำสั่งนั้นภายในระยะเวลาที่กฎหมายกำหนด พร้อมทั้งต้องปฏิบัติตามคำสั่งนั้นคือ ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนให้แก่หน่วยงานของรัฐ จนกว่าคำสั่งถูกเพิกถอน จึงมีสิทธิขอเงินคืนพร้อมดอกเบี้ยจากหน่วยงานของรัฐ

References

1. Sreta V. Summary of Authority's Tort Liability Act B.E.2539. Region 4 medical journal 2555; 14(2): 146-152. (in Thai)
2. Legal council. Nursing and Midwifery Act B.E.2540(No. 2) and rules, statute, the council announced. 2nd ed. Bangkok: Siriyod Press; 2553. (in Thai)
3. Saveagsak C. Law of tort liability of officers. 6th ed. Bangkok: Dauntula; 2550. (in Thai)
4. Pinnigorn S & Duangdeangchot R. Summary of Authority's Tort Liability Act B.E.2539. Comptroller general's department journal 2550; 48(1):1-17. (in Thai)
5. Saveagsak C. The law on administrative procedures and tort liability of officers. 2nd ed. Bangkok: Ramkhamhaeng University Press; 2554. (in Thai)
6. Pinnigorn S & Duangdeangchot R. The essence of the regulations of the office of the Prime Minister's guidelines for the accounting officer of the Tort Liability Act B.E.2539. Comptroller general's department journal 2550; 7(24):7-24. (in Thai)
7. Bunvipa P. Physician with Tort Liability Act B.E.2539. Yasothorn medical journal 2552; 11(1): 5-16. (in Thai)
8. Sotipun S. Violate, events outside, lapmicwradg. 2nd ed. Bangkok: Dauntula; 2552. (in Thai)
9. Aungsangturm S. Tort liability of officers. Prince of Songkla, Humanities and Social Science 2554; 17(4): 517-534. (in Thai)
10. Singsuwong S. Issues appeal for compensation under the tort liability of officers. Administrative law journal 2553; 27(2): 56-84. (in Thai)
11. Singsuwong S. The administrative order is in effect if the appeal is sent by mail. Administrative law journal 2553; 27(2): 3-55. (in Thai)